

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 4.2.2019
COM(2019) 39 final

2019/0018 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke
změnám přílohy IX (Finanční služby) Dohody o EHP**

**[nařízení o kapitálových požadavcích (EU) č. 575/2013 (CRR) a směrnice o kapitálových
požadavcích 2013/36/EU (CRD IV)]**

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Cílem předlohy rozhodnutí Smíšeného výboru EHP (připojené k navrhovanému rozhodnutí Rady) je změnit přílohu IX (Finanční služby) Dohody o EHP tak, aby do ní bylo začleněno nařízení o kapitálových požadavcích (EU) č. 575/2013 a směrnice o kapitálových požadavcích 2013/36/EU¹.

Úpravy uvedené v připojené předloze rozhodnutí Smíšeného výboru EHP překračují rámec úprav, které lze považovat za úpravy pouze technické povahy ve smyslu nařízení Rady č. 2894/94. Postoj Unie proto zaujme Rada.

• Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Připojená předloha rozhodnutí Smíšeného výboru EHP rozšiřuje stávající politiku EU na státy ESVO EHP (Norsko, Island a Lichtenštejnsko).

• Soulad s ostatními politikami Unie

Rozšíření *acquis* EU na státy ESVO EHP jeho začleněním do Dohody o EHP probíhá v souladu s cíli a zásadami uvedené dohody, jejímž cílem je vytvoření dynamického a jednotného Evropského hospodářského prostoru založeného na společných pravidlech a rovných podmínkách hospodářské soutěže.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právní předpisy, které mají být začleněny do Dohody o EHP, jsou založeny na článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Podle čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o EHP zaujímá postoj Unie k takovým rozhodnutím Rada na návrh Komise.

Evropská služba pro vnější činnost spolu s útvary Komise předkládá předlohy rozhodnutí Smíšeného výboru EHP Radě, aby je Rada přijala jako postoj Unie. Evropská služba pro vnější činnost doufá, že je bude moci předložit Smíšenému výboru EHP co nejdříve.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Návrh je v souladu se zásadou subsidiarity z tohoto důvodu:

cíle tohoto návrhu, kterým je zejména zajistit jednotnost vnitřního trhu, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být z důvodu účinků lépe dosaženo na úrovni Unie.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, ve znění oprav v Úř. věst. L 208, 2.8.2013, s. 68 a Úř. věst. L 321, 30.11.2013, s. 6.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES, ve znění opravy v Úř. věst. L 208, 2.8.2013, s. 73.

Proces začleňování *acquis* EU do Dohody o EHP probíhá v souladu s nařízením Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru, které přijatý přístup potvrzuje.

- **Proporcionalita**

V souladu se zásadou proporcionality nepřekračuje tento návrh rámec toho, co je nezbytné pro dosažení jeho cíle.

- **Volba nástroje**

V souladu s článkem 98 Dohody o EHP je zvoleným nástrojem rozhodnutí Smíšeného výboru EHP. Smíšený výbor EHP zajišťuje účinné provádění a fungování Dohody o EHP. Za tímto účelem přijímá rozhodnutí v případech stanovených v Dohodě o EHP.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Nevztahuje se na tento návrh.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Neočekávají se žádné důsledky pro rozpočet vyplývající ze začlenění výše uvedeného nařízení do Dohody o EHP.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Obezřetnostní posuzování navrhovaných nabyvatelů, kteří nejsou rezidenty, (společné prohlášení k rozhodnutí Smíšeného výboru) s ohledem na směrnici 2013/36/EU

Dohoda o EHP v zásadě nemá upravovat vztahy smluvních stran s třetími zeměmi (viz zejména 16. bod odůvodnění preambule Dohody o EHP). Dohoda o EHP nestanoví liberalizaci kapitálových toků ani neuděluje práva týkající se svobody usazování nebo účasti na kapitálu podniků, pokud jde o nerezidenty (viz články 31 a 34, 40 a 124 Dohody o EHP).

Společné prohlášení k rozhodnutí Smíšeného výboru proto uvádí, že smluvní strany sdílejí názor, že začleněním směrnice 2013/36/EU do Dohody o EHP nejsou dotčena vnitrostátní pravidla s obecnou působností týkající se prověrek přímých zahraničních investic z hlediska bezpečnosti nebo veřejného pořádku.

Osvobození některých islandských veřejných úvěrových institucí (úprava e) s ohledem na směrnici 2013/36/EU

Ustanovení čl. 2 odst. 5 směrnice o kapitálových požadavcích IV (dále též „CRD IV“) vyjímá některé veřejné instituce z oblasti působnosti směrnice. Na základě uvedeného ustanovení mají být z působnosti směrnice o kapitálových požadavcích IV vyjmuty tři islandské instituce.

Byggðastofnun (Islandský institut pro regionální rozvoj) je nezávislou institucí ve vlastnictví islandského státu. Jeho hlavní funkcí je přispívat k regionálnímu rozvoji prováděním regionálních strategií vlády. Jeho činnosti jsou zaměřeny na podporu osad ve venkovských oblastech prostřednictvím podpory životaschopných, dlouhodobých projektů s diverzifikovaným ekonomickým základem. Institut podporuje a posiluje místní rozvoj poskytováním úvěrů a jiných forem finanční podpory s cílem zlepšit hospodářské a životní podmínky, zejména v regionech ohrožených úbytkem obyvatelstva. Institut poskytuje

dodatečnou finanční podporu prostřednictvím půjček za stanovených podmínek společností, jednotlivcům a obcím, které jim umožňují podílet se na obecném hospodářském rozvoji a které podporují inovace. Za závazky institutu ručí islandský stát. *Íbúðalánasjóður* je nástupcem instituce *Byggingarsjóðir ríkisins*, která byla v souladu s bodem 14 písm. a) přílohy IX Dohody o EHP vyňata z oblasti působnosti směrnice 2006/48/ES.

Lánnasjóður sveitarfélaga ohf. je úvěrová instituce pro zvláštní účely. Vlastnictví instituce je právními předpisy omezeno na obce (v současné době se jedná o 75 obcí). Účel instituce je ze zákona omezen na poskytování úvěrů obcím a institucím v jejich výhradním vlastnictví a pouze na investice, které mají široký hospodářský význam. Instituce je obdobná dánské instituci *KommuneKredit*, která je vyňata z působnosti směrnice o kapitálových požadavcích IV podle čl. 2 odst. 5 bodu 5.

Národní zacházení s pobočkami třetích zemí a spolupráce s orgány třetích zemí (úpravy g) a h) s ohledem na směrnici 2013/36/EU)

Podle čl. 47 odst. 3 směrnice o kapitálových požadavcích IV je Unii svěřena pravomoc uzavírat se třetími zeměmi dohody, které poskytnou pobočkám jejich úvěrových institucí rovné zacházení na území Unie.

V kontextu EHP se smluvní strany dohodly, že Dohoda o EHP v zásadě nemá upravovat jejich vztahy s třetími zeměmi (viz zejména 16. bod odůvodnění preambule Dohody o EHP). Začleněním směrnice o kapitálových požadavcích IV do Dohody o EHP státy ESVO nepřenesly na Unii žádné pravomoci, pokud jde o jednání o přístup na trh pro pobočky ze třetích zemí. Úprava g) proto, pokud jde o státy ESVO, ruší použitelnost čl. 47 odst. 3 a upřesňuje, že státy ESVO mohou s třetími zeměmi uzavírat dvoustranné dohody týkající se přístupu na trh pro pobočky.

V zájmu sbližování politik mezi Uníí a státy ESVO vůči třetím zemím však úprava g) rovněž stanoví, že smluvní strany Dohody o EHP se o jednání o dohodách se třetími zeměmi vzájemně informují a vedou vzájemné konzultace v rámci Smíšeného výboru EHP.

Úprava g) je založena na řešeních dohodnutých mezi Uníí a státy ESVO v rámci režimu Solventnost II a MiFID (viz bod 1 písm. d) a e) a bod 31ba písm. b) přílohy IX Dohody o EHP).

Článek 48 CRD IV obsahuje pravidla pro uzavírání dohod o dohledu týkajících se dohledu na konsolidovaném základě mezi Uníí a třetími zeměmi. Tyto dohody musí orgánům dohledu ze třetích zemí umožnit, aby získávaly informace od příslušných vnitrostátních nebo odvětvových orgánů EU, a musí umožnit Evropskému orgánu pro bankovníctví (dále též „EBA“), aby shromažďoval informace, které příslušné vnitrostátní orgány EU obdržely od orgánů dohledu třetích zemí. Vzhledem k tomu, že Evropská unie nemůže uzavírat dohody zavazující příslušné vnitrostátní orgány ESVO k předávání informací orgánům dohledu třetích zemí, úprava h) ruší použitelnost článku 48 CRD IV (podobně jako v případě schváleného řešení, které bylo nalezeno v souvislosti s čl. 75 odst. 2 a 3 nařízení o infrastruktuře evropských trhů – viz bod 31bc písm. zc) přílohy IX Dohody o EHP).

Aby se umožnilo předávání informací, které příslušné vnitrostátní orgány ESVO získaly od orgánů dohledu třetích zemí, Evropskému orgánu pro bankovníctví, v případech kdy je to nutné pro plnění jeho technických úkolů, pokud jde o státy ESVO, úprava h) také stanoví, že státy ESVO budou rovněž usilovat o to, aby do dohod o dohledu zahrnuly ustanovení, která jejich příslušným vnitrostátním orgánům umožní předat podstatné informace orgánu EBA.

Výhrada budoucích právních předpisů Unie (úpravy k) a o) s ohledem na směrnici 2013/36/EU)

V souladu s článkem 7 Dohody o EHP jsou pro státy ESVO EHP závazné pouze akty, které byly začleněny do Dohody o EHP. Úprava k) proto přizpůsobuje znění článku 89 odst. 5 CRD IV tak, aby odráželo tu skutečnost, že v kontextu EHP se článek 89 stane nepoužitelným pouze tehdy, když se nové právní předpisy Unie týkající se povinnosti zveřejňování informací stanou použitelnými v EHP.

Podobně úprava o) přizpůsobuje znění čl. 151 odst. 1 tak, aby odráželo tu skutečnost, že přechodná opatření obsažená v hlavě XI kapitole 1 CRD IV jsou použitelná pouze do doby, než vstoupí v platnost rozhodnutí Smíšeného výboru EHP, které začlení akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 460 nařízení (EU) č. 575/2013.

Pravomoc schvalovat kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika (úprava n) s ohledem na směrnici 2013/36/EU)

Podle čl. 133 odst. 14 CRD IV musí příslušné vnitrostátní orgány EU v určitých případech vyžádat na stanovisko Komise před přijetím opatření, která stanoví nebo upraví kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika. Je-li stanovisko záporné, tyto příslušné vnitrostátní orgány se buď tímto stanoviskem řídí, nebo poskytnou vysvětlení, proč tak neučiní.

Podle čl. 133 odst. 15 CRD IV přijme Komise, pokud je přesvědčena o tom, že kapitálová rezerva pro krytí systémového rizika nemá neúměrné nepříznivé účinky na finanční systém jiných členských států nebo Unie, a s ohledem na případné hodnocení ze strany ESRB, prováděcí akt, kterým se příslušný vnitrostátní orgán zmocňuje k přijetí kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika. Své stanovisko může Komisi rovněž předložit EBA.

V rámci systému zřízeného body 31f a 31g přílohy IX Dohody o EHP mohou ESRB a EBA vydávat doporučení týkající se situace ve státech ESVO a EBA může rovněž podle článku 19 nařízení o EBA provádět nezávazné zprostředkování v případech neshod týkajících se státu ESVO. Pravomoc přijímat závazná rozhodnutí v pilíři ESVO je podle článku 19 nařízení o EBA svěřena Kontrolnímu úřadu ESVO.

Funkce Komise v rámci postupů pro ověřování nebo schvalování souladu opatření přijatých státy ESVO s pravidly obsaženými v Dohodě o EHP však mají být prováděny subjektem v pilíři ESVO v souladu s odst. 4 písm. d) protokolu 1 k Dohodě o EHP. S ohledem na význam a složitost rozhodnutí týkajících se kapitálových rezerv pro krytí systémového rizika bude tato pravomoc, pokud jde o státy ESVO, svěřena Stálému výboru států ESVO.

Úprava n) proto stanoví pravomoc Stálého výboru států ESVO, pokud jde o vydávání stanovisek nebo doporučení v zájmu jasnosti (jelikož tyto pravomoci nejsou jasně stanoveny v odst. 4 písm. d) protokolu 1 Dohody o EHP), a zároveň zajišťuje, aby ESRB a EBA v patřičných případech zaslaly svá posouzení podle čl. 133 odst. 14 a 15 CRD IV uvedenému stálému výboru.

Definice „obytné nemovitosti“ v Norsku (úprava e) s ohledem na nařízení (EU) č. 575/2013)

Běžným typem bydlení v Norsku jsou bytová družstva. Podílníci drží podíl v družstvu, které vlastní nebo spravuje budovu/budovy a nemovitost, v níž bydlí. Každý podílník má právo obývat určitou jednotku.

Ochrana věřitele ve vztahu k bytu v bytovém družstvu se v Norsku obecně vykládá jako ekvivalentní přímé kapitálové investici. V zájmu právní jistoty by však mělo být vyjasněno, že právo obývat byt v bytových družstvech v Norsku je zahrnuto v definici „obytné nemovitosti“ v nařízení o kapitálových požadavcích (dále též „CRR“). Úprava e) proto upravuje znění čl. 4 odst. 1 bodu 75, který se týká Švédska, tak, aby zahrnoval norskou situaci.

Pravomoc Komise přijímat limity velkých expozic a pravomoc Rady povolit přísnější vnitrostátní opatření v případě makrobezpečnostního nebo systémového rizika (úpravy i) a j) s ohledem na nařízení (EU) č. 575/2013)

Podle článku 395 nařízení o kapitálových požadavcích musí v určitých případech příslušné vnitrostátní orgány členského státu EU získat souhlas Komise před přijetím strukturálních opatření, která požadují, aby úvěrové instituce povolené v daném členském státě omezily své expozice vůči různým právním subjektům. Komise může na základě stanoviska EBA zamítnout vnitrostátní opatření pouze v případě, pokud má nepřiměřeně nepříznivé dopady na finanční systém v dalších členských státech nebo v Unii.

Podle článku 458 nařízení o kapitálových požadavcích musí členské státy v určitých případech získat povolení Rady před přijetím určitých přísnějších opatření na vnitrostátní úrovni, jejichž cílem je čelit makrobezpečnostnímu a systémovému riziku s důsledky pro vnitrostátní finanční systém a reálnou ekonomiku. Komise je pověřena, aby Radě předložila návrh opatření, které povoluje nebo zamítá dané vnitrostátní opatření. Rada zamítne vnitrostátní opatření pouze za určitých okolností, přičemž zohlední stanoviska ESRB a EBA. Ostatní členské státy mohou vnitrostátní opatření stanovená podle článku 458 nařízení o kapitálových požadavcích uznat a uplatnit na pobočky nacházející se v členském státě, který získal povolení k uplatňování těchto opatření.

V rámci systému zřízeného body 31f a 31g přílohy IX Dohody o EHP mohou ESRB a EBA vydávat stanoviska týkající se situace ve státech ESVO.

Funkce Komise v rámci postupů pro ověřování nebo schvalování souladu opatření přijatých státy ESVO s pravidly obsaženými v Dohodě o EHP však mají být prováděny subjektem v pilíři ESVO v souladu s odst. 4 písm. d) protokolu 1 k Dohodě o EHP. S ohledem na význam a složitost rozhodnutí týkajících se strukturálních opatření omezujících velké expozice podle článku 395, bude tato pravomoc, pokud jde o státy ESVO, svěřena Stálému výboru států ESVO.

Obdobně bude, pokud jde o státy ESVO, funkce svěřené Radě podle článku 458 nařízení o kapitálových požadavcích vykonávat Stálý výbor států ESVO. Toto rozhodnutí by však mělo vycházet z návrhu Kontrolního úřadu ESVO a odrážet tak rámec platný v EU.

V zájmu jasnosti proto úpravy i) ii) a j) ii) stanoví pravomoc Stálého výboru států ESVO přijímat taková rozhodnutí (jelikož tyto pravomoci nejsou v pilíři ESVO jasně stanoveny v odst. 4 písm. d) protokolu 1 Dohody o EHP) a zároveň zajišťují, aby EBA a v příslušných případech ESRB předaly svá stanoviska podle čl. 395 odst. 8 nebo čl. 458 odst. 4 nařízení o kapitálových požadavcích Stálému výboru států ESVO (úpravy i) iii) a j) iii)).

Uplatňování přechodných ustanovení o úrovni Basilej I (6. bod odůvodnění s ohledem na nařízení (EU) č. 575/2013)

Článek 500 nařízení o kapitálových požadavcích zavádí tzv. „úroveň Basilej I“, která byla stanovena v části 2–1–C (body 45 až 47) dohody Basel II. Platnost článku skončila na konci roku 2017. Článek 152 směrnice 2006/48/ES, který předcházel článku 500 nařízení (EU) č. 575/2013, omezil možnosti neoprávněného snížení kapitálu za použití interních modelů. I když článek 500 pozbyl platnosti, příslušné orgány se musí nadále zabývat uvedeným rizikem použití modelů.

V 6. bodě preambule se připomíná, že v daném rámci existuje několik ustanovení, která příslušným orgánům umožňují zabývat se touto otázkou, včetně možnosti přijmout opatření s cílem vyvážit neodůvodněné snížení objemu rizikově vážených expozic a uložit obezřetnostní konzervativní marže při kalibraci interních modelů.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změnám přílohy IX (Finanční služby) Dohody o EHP

[nařízení o kapitálových požadavcích (EU) č. 575/2013 (CRR) a směrnice o kapitálových požadavcích 2013/36/EU (CRD IV)]

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru², a zejména na čl. 1 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o Evropském hospodářském prostoru³ (dále jen „Dohoda o EHP“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.
- (2) Podle článku 98 Dohody o EHP může Smíšený výbor EHP rozhodnout mimo jiné o změně přílohy IX Dohody o EHP, která obsahuje ustanovení o finančních službách.
- (3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013⁴ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU⁵ by měly být začleněny do Dohody o EHP.
- (4) Příloha IX Dohody o EHP by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (5) Postoj Unie ve Smíšeném výboru EHP by proto měl vycházet z připojené předlohy rozhodnutí,

² Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6.

³ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o omezitelnosti požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1), ve znění oprav v Úř. věst. L 208, 2.8.2013, s. 68, Úř. věst. L 321, 30.11.2013, s. 6 a Úř. věst. L 20, 25.1.2017, s. 2.

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o omezitelnosti dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338), ve znění oprav v Úř. věst. L 208, 2.8.2013, s. 73 a Úř. věst. L 20, 25.1.2017, s. 1.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být zaujat jménem Unie ve Smíšeném výboru EHP k navrhované změně přílohy IX (Finanční služby) Dohody o EHP, vychází z předlohy rozhodnutí Smíšeného výboru EHP připojeného k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*